

[Finansministeren.]

eller udenlandske banker, og beløb, der som ved terminsforretninger først senere kommer til afregning.

Som hidtil vil statens garanti omfatte ikke blot rent bilaterale mellemværender, men også Danmarks mellemværende med Den europæiske Betalingsunion, som opstår ved månedlige udligninger af Danmarks løbende mellemværender med de enkelte medlemslande i unionen. På samme måde vil garantien tage sigte på andre flersidige betalingsarrangementer, som Danmark måtte tage del i.

Pr. 31. oktober i år omfattede statens garantiforpligtelse over for nationalbanken tab på gældsposter, der i alt beløber sig til ca. 800 mill. kr., heraf ca. 650 mill. kr. som gæld til Den europæiske Betalingsunion, og udenlandske tilgodehavender på i alt ca. 70 mill. kr. Nationalbankens dollarbeholdning er ikke omfattet af nogen betalingsaftale og derfor heller ikke omfattet af statsgarantien.

I medfør af lovforslagets § 2 kan finansministeren med tilslutning fra finansudvalget udstede sådanne rentebærende forskrivninger, som måtte være påkrævede ifølge bestemmelser i indgåede betalingsaftaler og lignende betalingsarrangementer.

Denne bestemmelse har under den gældende lov været benyttet i forbindelse med konsolideringsaftaler omfattende dele af Danmarks gæld til Den europæiske Betalingsunion. Der er dog endnu ikke udstedt statsforskrivninger i henhold til disse konsolideringsaftaler, men finansudvalget har givet tilslutning til, at sådanne forskrivninger til sin tid kan udstedes. De konsolideringsaftaler, der i de sidste tre år er truffet inden for betalingsunionens rammer, er indgået som tosidige overenskomster mellem unionens enkelte kreditorlande og debitorlande, men således at disse aftaler har opnået unionens godkendelse som aftaler om nedbringelse af gæld til og tilgodehavender hos unionen. De beløb, der er omfattet af de enkelte konsolideringsaftaler,

er fastsat under hensyntagen til det beregningsgrundlag, der skal anvendes til bestemmelse af de bilaterale mellemværender i tilfælde af unionens ophør. Men medens disse mellemværender ved unionens ophør skal afvikles over 3 år fra ophørstidspunktet, hvis der ikke træffes aftaler om andet, har Danmark ved de indgåede konsolideringsaftaler opnået dels at få påbegyndt en delvis afvikling af den til betalingsunionen opståede gæld, dels at få betalingerne strakt ud over en periode på op til 7 år. Så længe betalingsunionen består, indgår restgælden på de konsoliderede mellemværender fortsat som en del af Danmarks gæld til unionen og forrentes som en del af denne gæld. Først ved betalingsunionens ophør eller ved Danmarks eller vedkommende kreditorlands eventuelle udtræden af unionen vil udstedelse af danske statsforskrivninger for en da tilbageværende restgæld blive aktuel. Samtidig med at staten da til sin tid formentlig overtager en sådan restgæld som statsgæld, medens nationalbankens gæld til udlandet formindskes tilsvarende, vil staten overtage aktiver i nationalbanken som en modpost hertil.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Socialministeren (Strøm): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om midlertidig ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Tilskud til amerikanske arbejdsløshedskasser).

Lovforslaget går ud på for regnskabsåret 1955-56 at fastsætte den i arbejdsløshedslovens § 13, stk. 5 b), omhandlede procent-sats til $3\frac{1}{3}$.

Ved de ændringer, der blev gennemført dels ved lov nr. 227 af 27. maj 1950, dels ved lov nr. 488 af 19. december 1951, er der givet adgang til ydelse af et særligt tilskud til børnetillæg og forsørgertillæg samt brændselshjælp til arbejdsløshedskasser, der er vanskeligt stillet. For at blive anset for

[Socialministeren.]

vanskeligt stillet må en kasse dels have haft et forholdsvis højt årskontingent, dels må der i kassen i det pågældende regnskabsår have været en betydelig ledighed.

Den første betingelse blev ved loven af 27. maj 1950 fastsat således, at det gennemsnitlige årskontingent skal have udgjort 3,5 pct. eller derover af den gennemsnitlige årskrafttjeneste.

Medens man har udformet den anden betingelse vedrørende ledigheden således, at der er fastsat en vis graduering af tilskuddet under hensyn til ledighedsprocenten, giver den førstnævnte betingelse en skarp grænse, som meget vel kan komme til at virke unødigt hårdt.

Herved må man have i erindring, at udregningen af det nævnte forhold mellem årskontingent og årskrafttjeneste først kan finde sted efter udløbet af det pågældende regnskabsår, normalt i november-december, når det fornødne materiale har kunnet tilvejebringes og derefter bearbejdes i statistisk departement. Ved denne efterfølgende behandling vil det således kunne vise sig, at en kasse kan komme til at stå med en lille afvigelse fra den nævnte procentsats og derved blive afskåret fuldt ud fra det særlige tilskud som vanskeligt stillet kasse.

Det er det, der nu foreligger for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, og at dette rejser et alvorligt problem for kassen, må være klart for alle, der har kendskab til denne vor største arbejdsløshedskasses forhold.

Spørgsmålet om de vanskeligt stillede kassers forhold blev i 1953 henvist til behandling i en kommission, arbejdsløshedsforsikringskommissionen. Fra denne kommission har jeg nu modtaget en skrivelse, hvori det oplyses, at kommissionen har behandlet spørgsmålet om Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses øjeblikkelige stilling. I skrivelsen, der er aftrykt som bilag til lovforslaget, gives der udførlige oplysninger om kassens stilling.

Idet jeg i øvrigt henviser til skrivelsen, skal jeg fremhæve nogle enkelte punkter. For det første dette, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse efter den foreløbige beregning for regnskabsåret 1955-56 ikke vil

nå op på 3,5 pct. i gennemsnitligt årskontingent i forhold til den gennemsnitlige årskrafttjeneste, men kun på 3,44 pct. Afvigelsen er således kun 0,06 pct.

Dernæst vil jeg gerne nævne, at det ikke kan forventes, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse vil kunne bestride sine udgifter i indeværende finansår, hvis den ikke får tilskud som vanskeligt stillet kasse, hvilket tilskud ville udgøre 36,9 mill. kr. Det forekommer mig at måtte være klart for alle, at dette er en situation, som man må finde udvej for at afhjælpe.

Endelig vil jeg nævne, at der ved udarbejdelsen af forslaget til finanslov for indeværende år er regnet med, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse ville blive vanskeligt stillet. Det tilskud, som lovforslaget vil gøre det muligt at udbetale til kassen, er således medtaget på finansloven, og der er derfor ikke tale om, at dette lovforslag medfører udgifter, som man ikke allerede har taget i betragtning.

Repræsentanterne for socialdemokratiet, det radikale venstre og retsforbundet i kommissionen har foreslået, at der for regnskabsåret 1955-56 sker en nedsættelse af den i § 13, stk. 5 b), nævnte procentsats fra $3\frac{1}{2}$ til $3\frac{1}{3}$. Herved vil Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse blive berettiget til tilskud som vanskeligt stillet kasse for året 1955-56, og det tilskud, kassen herefter vil modtage, skulle sætte den i stand til at bestride sine udgifter i indeværende finansår.

Den nævnte nedsættelse vil samtidig medføre, at Kristelig Arbejdsløshedskasse bliver anset for vanskeligt stillet og berettiget til et tilskud på 74 000 kr.

Regeringen må finde det nødvendigt at finde en løsning med hensyn til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i indeværende år og finder det naturligt at følge det af de nævnte medlemmer af kommissionen stillede forslag.

Jeg må beklage, at venstres og det konservative folkepartis repræsentanter i kommissionen ikke har kunnet tiltræde forslaget, omend de har givet udtryk for, at også de mener, at der må tilvejebringes mulighed for, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse kan opfylde sine forpligtelser i indeværende år.

Samtligt de nævnte medlemmer af kom-

[Socialministeren.]

missionen har givet udtryk for ønsket om, at kommissionen straks går videre med det arbejde, der i øvrigt er henlagt til kommissionen, og at dette arbejde fremmes mest muligt. Jeg tror, at alle parter vil dele dette ønske.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne dertil, skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i myndighedsloven*, lov nr. 277 af 30. juni 1922.

Ved forslaget ændres reglerne om værgemål for mindreårigt ægtebarn. Medens værgemålet hidtil er tilkommet faderen alene, tillægges det nu forældrene i forening.

Allerede under forarbejderne til myndighedsloven af 1922 var man inde på den tanke, at ægtefællerne burde være ligeberettigede med hensyn til udøvelse af værgemål for deres børn.

Flertallet i folketing og landsting mente imidlertid på linje med familieretskommissionen, der havde udarbejdet udkastet til loven, at man ikke kunne finde frem til en ordning, som juridisk og administrativt kunne anses for praktisk gennemførlig, og vi fik derfor den nugældende regel om, at faderen er født værg for mindreårigt ægtebarn.

Bestemmelserne om værgemål for mindreårigt ægtebarn danner således i dag en undtagelse fra dansk rets almindelige princip om ægtefællers ligeberettigelse. Kravet om også på dette punkt at give den gifte kvinde samme retsstilling som manden melder sig imidlertid i dag med endnu større styrke end i 1922 i kraft af den position, kvinden nu har opnået i samfundslivet, og jeg mener derfor, at tiden er inde til at gennemføre ægtefællernes ligestilling også på dette punkt.

Jeg kan nævne, at spørgsmålet har været optaget til overvejelse på foranledning af drøftelser i udvalget for nordisk lovsamarbejde. I Sverige gennemførte man i 1949 en lov, hvorefter forældrene i forening skulle være værg for mindreårigt ægtebarn, og under de fortsatte drøftelser i udvalget er det oplyst, at det norske justitsdepartement

har udarbejdet et udkast til indførelse af tilsvarende regler i Norge.

Jeg må lægge vægt på, at der fortsat så vidt muligt opretholdes ensartede regler på familierettens område i de nordiske lande.

Vedrørende forslaget enkelte bestemmelser, der dels tilsigter at indføre princippet om ægtefællernes ligeberettigelse, dels at afhjælpe de mulige ulemper, princippet måtte medføre, henvises til forslaget med bemærkningerne.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal dernæst have den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje*, jfr. lovbekendtgørelse nr. 265 af 15. september 1953.

Ved et samtidig hermed fremsat forslag til lov om ændringer i myndighedsloven har jeg foreslået denne ændret således, at værgemålet for mindreårigt ægtebarn fremtidig som hovedregel skal tilkomme forældrene i forening. Nærværende forslag tilsigter at afhjælpe de ulemper, dette muligt måtte medføre ved behandlingen af retssager.

Idet jeg i øvrigt henviser til forslaget og til bemærkningerne hertil, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag er omdelt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om skibsregistrering

og

forslag til lov om ændringer i søloven.

Valgt blev: *M. Larsen, Boye Hansen, Poul Hansen (Svendborg), Evald Kristensen, Johs. E. Larsen, Wiggo Larsen, Peter Nielsen, Orla Pedersen, Conrad Kofoed, Marius Buhl, Jens Chr. Christensen, Damsgaard, Gideon, Baagø, Erna Sørensen, Weikop og A. C. Normann.*